

Przestępczość korupcyjna w kodeksie karnym oraz w regulacjach UE

SPIS TREŚCI

- 1. Korupcja w sektorze publicznym**
- 2. Korupcja w sektorze prywatnym**
- 3. Czynny żal**
- 4. Przestępstwa okołokorupcyjne**
- 5. Przestępstwa przetargowe**

1. Korupcja w sektorze publicznym

Korupcja w sektorze publicznym

Regulacje Unii Europejskiej:

- **1996** - Protokół do Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich
- **1997** - Konwencja w sprawie zwalczania korupcji funkcjonariuszy WE lub funkcjonariuszy państw członkowskich

Korupcja w sektorze publicznym

Sprzedajność 228 kk

Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Korupcja w sektorze publicznym

Przekupstwo 229 kk

Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Korupcja w sektorze publicznym

Funkcjonariusz publiczny:

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
- poseł, senator, radny
- poseł do Parlamentu Europejskiego
- sędzia, ławnik, prokurator, funkcjonariusz finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusz, komornik, kurator sądowy, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy
- osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych
- osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe
- osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej
- funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej
- osoba pełniąca czynną służbę wojskową

Korupcja w sektorze publicznym

Osoba pełniąca funkcję publiczną

- funkcjonariusz publiczny
- członek organu samorządowego
- osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe
- inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową

Korupcja w sektorze publicznym

Korzyść

- korzyść majątkowa lub osobista
- korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego (115 kk)
- moment przyjęcia korzyści

Korupcja w sektorze publicznym

Funkcjonariusz międzynarodowy

- Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania ...
- Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, w związku z pełnieniem tej funkcji...

Korupcja w sektorze publicznym

Typy kwalifikowane łapownictwa:

- zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa
- uzależnianie wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści albo jej obietnicy
- żądanie korzyści
- korzyść majątkowa znacznej wartości

Korupcja w sektorze publicznym

Typ uprzywilejowany

- Wypadek mniejszej wagi

Korupcja w sektorze publicznym

Pokrzywdzony przestępstwem łapownictwa

Kodeks postępowania karnego

Art. 49 § 1

Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo

Korupcja w sektorze publicznym

Płatna protekcja (forma bierna) 230 kk

Kto, powołując się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Korupcja w sektorze publicznym

Płatna protekcja (forma czynna) 230a kk

Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, polegające na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Korupcja w sektorze publicznym

Korupcja wyborcza (forma bierna) 250a kk

Kto, będąc uprawniony do głosowania, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo takiej korzyści żąda za głosowanie w określony sposób,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Korupcja w sektorze publicznym

Korupcja wyborcza (forma czynna) 250a §1 kk

Kto udziela korzyści majątkowej lub osobistej osobie uprawnionej do głosowania, aby skłonić ją do głosowania w określony sposób lub za głosowanie w określony sposób

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

1. Korupcja w sektorze prywatnym

Korupcja w sektorze prywatnym

Instrumenty UE:

- **1996** - Protokół do Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich
- **1997** - Konwencja w sprawie zwalczania korupcji funkcjonariuszy WE lub funkcjonariuszy państw członkowskich
- **1998** - Wspólne działanie w spr. korupcji w sektorze prywatnym 98/742/JHA
- **2003** - Decyzja ramowa Rady w spr. zwalczania korupcji w sektorze prywatnym 2003/568/WSiSW

Korupcja w sektorze prywatnym

Łapownictwo w biznesie

296a kk

Kto, pełniąc funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność gospodarczą lub mając, z racji zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji, istotny wpływ na podejmowanie decyzji związanych z działalnością takiej jednostki, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za zachowanie mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo za czyn nieuczciwej konkurencji lub za niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Korupcja w sektorze prywatnym

Łapownictwo w biznesie - typ kwalifikowany

Jeżeli sprawca wyrządza **znaczną szkodę majątkową**
podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Korupcja w sektorze prywatnym

Łapownictwo w sporcie 296b kk

Kto, organizując profesjonalne zawody sportowe lub w nich uczestnicząc, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za nieuczciwe zachowanie, mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

3. Czynny żal

Czynny żal

Jakie warunki?

- korzyść lub jej obietnica została przyjęta
- sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw
- ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział

Jakie korzyści?

- wyłączenie karalności
- nadzwyczajne złagodzenie kary
- odstąpienie od jej wymierzenia

Czynny żal

Kto skorzysta?

wręczający przyjmujący

■ korupcja urzędnicza	tak	nie
■ płatna protekcja	tak	nie
■ korupcja wyborcza	nie	tak
■ korupcja w biznesie	tak	nie
■ korupcja w sporcie	tak	nie

4. Przestępstwa okołokorupcyjne

Przestępstwa okołokorupcyjne

Nadużycie władzy 231 kk

Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Przestępstwa okołokorupcyjne

Nadużycie władzy - typ kwalifikowany

Jeżeli sprawca działa w celu osiągnięcia **korzyści majątkowej** lub osobistej

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Przestępstwa okołokorupcyjne

Niegospodarność/nadużycie zaufania 296 kk

Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Przestępstwa okołokorupcyjne

Niegospodarność/nadużycie zaufania - typy kwalifikowane

- sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej
- wyrządza szkodę majątkową w wielkich rozmiarach

Przestępstwa okołokorupcyjne

Szkoda majątkowa w wielkich rozmiarach

Wartość w chwili popełnienia czynu zabronionego przekracza tysiącrotną wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia.

5. Przestępstwa przetargowe

Przestępstwa przetargowe

Oszustwo przetargowe 297 kk

Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego lub zamówienia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Przestępstwa przetargowe

Udaremnienie przetargu 305 §1 kk

Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udaremnia lub utrudnia przetarg publiczny albo wchodzi w porozumienie z inną osobą działając na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Przestępstwa przetargowe

Rozpowszechnianie fałszywych informacji, zatajenie informacji zw. z przetargiem publicznym 305 §2 kk

Kto w związku z publicznym przetargiem rozpowszechnia informacje lub przemilcza istotne okoliczności mające znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu albo wchodzi w porozumienie z inną osobą, działając na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Podsumowanie

- Prawo karne nie jest najlepszym narzędziem walki z korupcją w służbie publicznej
- Definiuje ograniczoną liczbą przypadków
- Prawo karne - *ultima ratio*
- Domniemanie niewinności urzędnika
- Wątpliwy skutek prewencyjny
- System powinien redukować możliwość wystąpienia korupcji w ogóle.